

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U005276

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-09-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кириченко Юлія Владиславівна

2. Yuliia V. Kyrychenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2686-8604

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка підприємств та галузей національного господарства

Дата захисту: 09-10-2026

Спеціальність за освітою: Менеджмент

Місце роботи здобувача: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 17084

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.61.33, 06.71.63

Тема дисертації:

1. Формування економічного механізму розвитку сільських територій
2. Formation of the Economic Mechanism for Rural Area Development

Реферат/анотація:

1. Визначено економічний зміст понять, зокрема «економічний механізм розвитку сільських територій», «регіон», «економічні виклики». На основі проведеного морфологічного аналізу визначення поняття «регіон» визначено, що новий зміст поняття «регіон», на нашу думку, повинен бути відображений у визначенні терміну «соціально-економічний потенціал регіону». Уточнено авторське визначення стратегії розвитку сільських територій як комплексної системи довгострокових управлінських заходів, спрямованих на забезпечення сталого соціально-економічного розвитку територіальних громад. На основі узагальнення наукових підходів до трактування поняття «економічні виклики» запропоновано та уточнено його зміст. Визначено, що економічні виклики відображають стан змін у функціонуванні економічної системи, що проявляється у зниженні економічної активності, доходів населення та посиленні макроекономічної нестабільності. Проаналізовано сучасний стан та визначено тенденції розвитку територій, здійснено оцінку

ефективності економічного механізму розвитку сільських територій в територіальному розрізі, а також обґрунтовано підходи до моніторингу розвитку територій в умовах сучасних економічних викликів. За результатами дослідження встановлено, що середній дохід загального фонду на одного мешканця територіальних громад Харківської області у 2021 році становив 6497,7 грн. Встановлено, що у структурі економіки Харківської області частка промисловості становила 39 %, торгівлі – 21 %, а сільського, лісового та рибного господарства – 19%. Частка Харківської області у валовому регіональному продукті України зросла з 6,09% у 2020 році до 6,30% у 2021 році, а ВРП на одну особу збільшився на 96,71% і досяг 69 485 грн. На основі дослідження існуючих методів аналізу розвитку територій обґрунтовано методологічний підхід до аналізу розвитку територій. Визначено виклики стратегічного розвитку Харківської міської територіальної громади та обґрунтовано напрями їх подолання. Розраховано інтегральні показники результативності реалізації Стратегії розвитку Харківської міської територіальної громади. Встановлено, що інтегральні показники за стратегічними цілями становлять 1,02; 1,25; 3,75 та 3,75 бала відповідно, а загальний інтегральний показник результативності реалізації Стратегії – 2,5 бала із 5 можливих. Розроблено організаційно-економічний механізм реалізації проєктів та програм територіального розвитку, який включає цілі, організаційно-економічні елементи, функції. Встановлено, що у 2021 році доходи бюджету Харківської області (з урахуванням трансфертів) на одну особу становили 13 543,5 грн, власні доходи – 6771 грн, а коефіцієнт покриття доходами видатків досяг 1,011, що підтверджує достатній рівень фінансової спроможності регіону. Розроблено концептуальну модель формування напрямів економічного розвитку територіальних громад, що включає цілі, методи, підходи, принципи, основні завдання та етапи їх утворення. Обґрунтовано концептуальні підходи до формування економічного механізму державної підтримки розвитку сільських територій з урахуванням процесів цифровізації та євроінтеграції. Запропоновано модель формування напрямів розвитку сільських територій в умовах нестабільності, яка поєднує стратегічні та оперативні заходи й забезпечує операйвне реагування на сучасні економічні виклики. Обґрунтовано доцільність впровадження цифрової системи державної підтримки територіальних громад. Визначено, що використання цифрових платформ дозволяє підвищити прозорість розподілу фінансових ресурсів, зменшити адміністративні витрати та мінімізувати дублювання проєктів. Доведено, що впровадження цифрових інструментів державної підтримки та використання екосистеми DREAM сприяють підвищенню прозорості управління, автоматизації процедур реалізації проєктів, розвитку управління на основі даних (data-driven policy) та ефективнішому використанню фінансових ресурсів територіальних громад. Запропоновано концептуальну модель формування напрямів економічного розвитку територіальних громад, орієнтовану на підвищення їх фінансової автономії та спроможності на основі сервісно-орієнтованого підходу. Обґрунтовано методичні підходи до оцінювання розвитку територій та територіальних громад з урахуванням сучасних економічних викликів, ризиків і необхідності забезпечення стійкості соціально-економічних систем.

2. The economic content of such concepts as the «economic mechanism for rural area development», «region» and «economic challenges» is defined. Based on a morphological analysis of the definition of the concept of «region», it is established that, in the author's view, the contemporary meaning of the concept of «region» should be reflected in the definition of the term «socio-economic potential of a region». The author's definition of a rural area development strategy is refined as a comprehensive system of long-term managerial measures aimed at ensuring the sustainable socio-economic development of territorial communities. Based on the generalisation of scientific approaches to the interpretation of the concept of «economic challenges», its content is proposed and clarified. It is determined that economic challenges reflect a state of structural imbalances in the functioning of the economic system, manifested in declining economic activity, lower household incomes and increasing macroeconomic instability. The second chapter, «Methodological Approaches to the Assessment and Monitoring of Rural Area Development», analyses the current state and trends in territorial development are analysed, the effectiveness of the economic mechanism for the development of rural areas is assessed from a territorial perspective, and approaches to monitoring territorial development under contemporary economic challenges are substantiated. The research results establish that the average general fund revenue per resident of the territorial communities of Kharkiv Oblast in 2021 amounted to UAH 6,497.7. It is established that, in the structure of the economy of Kharkiv

Oblast, industry accounted for 39%, trade for 21%, and agriculture, forestry and fisheries for 19%. The share of Kharkiv Oblast in Ukraine's gross regional product increased from 6.09% in 2020 to 6.30% in 2021, while GRP per capita increased by 96.71% and reached UAH 69,485. Integral indicators of the effectiveness of the implementation of the Development Strategy of the Kharkiv City Territorial Community are calculated. It is established that the integral indicators for the strategic objectives amount to 1.02, 1.25, 3.75 and 3.75 points respectively, while the overall integral indicator of the Strategy's implementation effectiveness is 2.5 points out of a maximum possible score of 5. It is established that in 2021, the budget revenues of Kharkiv Oblast, including transfers, amounted to UAH 13,543.5 per capita, own-source revenues amounted to UAH 6,771, while the revenue-toexpenditure coverage ratio reached 1.011, confirming a sufficient level of financial capacity of the region. A conceptual model for forming directions of economic development of territorial communities is developed, incorporating objectives, methods, approaches, principles, key tasks and stages of their formation. Conceptual approaches to the formation of an economic mechanism of state support for the development of rural areas are substantiated, taking into account the processes of digitalisation and European integration. A conceptual model for the formation of directions for the economic development of territorial communities is developed, encompassing objectives, methods, approaches, principles, key tasks and stages of their formation. Its purpose is to increase the financial autonomy and capacity of local communities on the basis of a service-oriented approach. The expediency of introducing a digital system of state support for territorial communities is substantiated. It is established that the use of digital platforms makes it possible to increase the transparency of financial resource allocation, reduce administrative costs and minimise the duplication of projects. It is demonstrated that the implementation of digital state-support instruments and the use of the DREAM ecosystem contribute to greater transparency in governance, the automation of project implementation procedures, the development of data-driven policy and the more efficient use of the financial resources of territorial communities. A conceptual model for the formation of directions for the economic development of territorial communities is developed, encompassing objectives, methods, approaches, principles, key tasks and stages of their formation. Its purpose is to increase the financial autonomy and capacity of local communities on the basis of a service-oriented approach.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Gavkalova N. L., Akimova L., Zilinska A. S., Avedyan L., Akimov A., Kyrychenko Y. V. Efficiency in the context of ensuring sustainable territorial development. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice. 2022. Т. 4 (45). Р. 234–243.
- Кириченко Ю. В. Формування механізму розвитку територій в умовах подолання кризи. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». 2023. № 6. URL: <https://www.inter-nauka.com/issues/2023/6/8785>.
- Gavkalova N. L., Kyrychenko Y. V. Scientific-theoretical basis of the territorial development strategy. Economics of Development. 2023. Vol. 22. № 1. Р. 31–37.
- Кириченко Ю. В. Державна підтримка розвитку сільських територій в умовах економічних викликів. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки». 2025. № 11 (103). Т. 1. С. 82–90.
- Кириченко Ю. В. Формування цифрової системи державної підтримки сільських територій у контексті диджиталізації та євроінтеграційних процесів України. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2025. Т. 10. № 4. С. 191–195.

- Gavkalova N. L., Zilinska A. S., Kyrychenko Y. V. Strategic directions of territory development in crisis conditions. Financial and Credit Systems: Prospects for Development. 2022. № 4 (7). P. 38–44.
- Кириченко Ю. В., Зілінська А. С. Обґрунтування планування стратегії розвитку та пріоритетів розвитку території. Наука і техніка сьогодні. Серія: Економіка. 2023. № 9 (23). С. 179–186.
- Кириченко Ю. В., Зілінська А. С. Формування механізмів антикризового управління на місцевому рівні. Наука і техніка сьогодні. Серія «Економіка». 2023. № 7 (21). С. 158–169.
- Кириченко Ю. В., Бабина І. В. Розвиток регіону як об'єкту економічного планування. Розвиток партнерства Україна – ЄС у сфері державного управління (в рамках реалізації Модулю «Демократична децентралізація влади як європейський досвід державного управління» програми Erasmus+: Жан Моне): Міжнародна науково-практична інтернет-конференція, м. Харків, 26 листопада 2020 року: тези доповіді. Харків, 2020. С. 505–509.
- Кириченко Ю. В. Розвиток партнерства Україна – ЄС у сфері державного управління (в рамках реалізації Модулю «Демократична децентралізація влади як європейський досвід державного управління» програми Erasmus+: Жан Моне): Міжнародна науково-практична інтернет-конференція, м. Харків, 25 листопада 2021 року: тези доповіді. Харків, 2021. С. 325–329.
- Кириченко Ю. В., Смальскис В. Зростання експортного потенціалу України як чинник розвитку територій в межах інтеграції ЄС. Розвиток партнерства ЄС – Україна в публічному управлінні (в рамках реалізації Модулю «Демократична децентралізація влади як європейський досвід державного управління» програми Erasmus+: Жан Моне): Міжнародна науково-практична конференція, м. Харків, 25 листопада 2022 року: тези доповіді. Харків, 2022. С. 263–268.
- Кириченко Ю. В., Смальскис В. Роль публічних органів та громадськості у процесі формування стратегії розвитку територій. Публічне управління: проблеми та перспективи: Міжнародна науково-практична інтернет-конференція, м. Харків, 23 листопада 2023 року: тези доповіді. Харків, 2023. С. 520–524.

Наукова (науково-технічна) продукція: організаційно-економічний механізм реалізації проєктів і програм розвитку територій, що поєднує цілі, організаційно-економічні елементи, функції та інструменти реалізації управлінських рішень

Соціально-економічна спрямованість: підвищення фінансової автономії місцевих громад на основі сервісно-орієнтованого підходу

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U001643; 0125U001973; 0120U104885; 0123U10279; 0123U100802

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вдовенко Наталія Михайлівна

2. Nataliia M. Vdovenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0849-057X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шапошников Костянтин Сергійович

2. Kostiantyn S. Shaposhnykov

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0640-9934

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти «Університет трансформації майбутнього»

Код за ЄДРПОУ: 45630188

Місцезнаходження: вул. Ремісничка, Чернігів, Чернігівський р-н., 14000, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дребот Оксана Іванівна

2. Oksana I. Drebot

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2681-1074

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: вул. Метрологічна, Київ, 03143, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мединська Наталія Василівна
2. Nataliia V. Medynska

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2573-0205

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Новаковська Ірина Олексіївна
2. Iryna O. Novakovska

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1473-7543

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Голян Василь Анатолійович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Голян Василь Анатолійович

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Боярчук Сергій Васильович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна